

Vrchvoda

2016

občasník OZ Vrchvoda

August 2016

Obsah

Správa o činnosti	2
Plán práce	4
Pod povrchom	5
O lipe	6
Brigádička	7
Aktuality	9
Zápisky cestovateľa	10

Vrchvoda má 8 rokov

Sme občianske združenie, založené v roku 2008 pre starostlivosť o kvalitu života a životného prostredia v Cigli a v regióne Hornej Nitry. Teší nás na každý úspech našej milej dedinky, jej obyvateľov, dobrovoľníkov, združení... Sami sa veľmi staráme o dobré meno Cigľa, popularizujeme zaujímavé osudy ľudí a rôzne vzácnosti, napríklad tradície ktoré tu máme. Organizujeme besedy, brigády, sadenie stromčekov, výlety, školenia, súťaže... Významne sa podieľame na spoločenskom, kultúrnom, športovom, ekologickom živote a na samospráve obce. Chceme byť spokojnými, dôstojnými a nezávislými obyvateľmi, vo všetkých ohľadoch reprezentujúcimi našu obec a snáď inšpirujeme k tomu aj ostatných. Hrdosť na Cigľ nás núti aj ku poukázaniu na problémy, mnohokrát prichádzame aj s konkrétnymi riešeniami. Napríklad sme vyriešili problém s nesprávnym označením názvu obce na ceste medzi Prievdzou a Sebedražím, pomohli sme stáročnej lipe pri kostole, aby prežila

v pomerne dobrom zdraví ďalšie desaťročia., vybudovali sme Malú oázu pri vodnej nádrži s altánkom a informačnou tabuľou, robili Solárne dni a podobne. Zúčastnili sme sa Guláš fest-u na ihrisku v Cigli 23. júla 2016, boli sme aj pri príprave a organizácii 6. ročníka Cigelskej kosy 30. júla 2016, prebieha hlasovanie o Strom roka 2016, rozmyšľame o prácach na renovácii partizánskych bunkrov na Vrchvode, blíži sa Valné zhromaždenie 2016... Nikto z nás nie je plateným zamestnancom OZ, všetky činnosti robíme dobrovoľníckou formou, bez nároku na odmenu a s obmedzenými možnosťami. Niekedy nás trápi aj ľahostajnosť okolia, alebo sa do nás oprú hluční nepriaznivci. Verní svojmu zameraniu a v záujme Cigľa, upozornili sme aj na odstránenie čiernej skládky komunálneho odpadu na lúčke pod Borinami (na miestach, kde bude už o niekoľko týždňov veľké stretnutie na pamiatku Výročia SNP s tradičnou partizánskou vatrou), diskutujeme o výstavbe ďalších nájomných bytov

resp. zariadenia pre seniorov, monitorujeme odlesňovanie svahu Tlstého dielu, priemyselnú činnosť kameňolomov, prejazdy ťažkých nákladných áut po Cigli, pýtame sa na podrobnosti nedávneho dokonaného zmenšenia rozlohy katastrálneho územia našej obce Cigľ. V našej činnosti nás podporujú členovia, priatelia, jednotlivci, malí podnikatelia, ale aj veľké firmy ako Slovenské elektrárne, Siemens a.s., Orange a.s., Raiffeisen Banka a podobne. Pri príležitosti 650. výročia prvej písomnej zmienky sme dostali ocenenie od Obce Cigľ, Ministerstvo životného prostredia SR nám dalo cenu v jednej súťaži. Niekoľkokrát sme boli v Slovenskom rozhlase, v televízii, píšou o nás v novinách...

Všetkým úprimne ďakujeme za podporu a sympatie, ktoré nás povzbudzujú v našom eláne a udržiujú náš optimizmus. Ďakujeme!

Rozhovory na valnom

Kostolík v Leštínach a my

Správa o činnosti 9/2015 až 8/2016

Na nasledujúcich stranách prinášame rekapituláciu našich aktivít za uplynulý rok.

August

Valné zhromaždenie OZ Vrchvoda sa konalo 29. augusta 2015, prítomných bolo 36 členov z celkového počtu 56 členov. Okrem iného sa volili členovia Rady OZ aj členovia revíznej komisie. Pribeh valného zhromaždenia očami Vierky K. nájdete na strane 5.

September

Naše občianske združenie má od septembra 2015 svoju facebookovú stránku, ktorú založil a spravuje Martin Dámer. Ďakujeme a prajeme veľa lajkov, šérov, komentov a views!

Tak ako po iné roky aj v roku 2015 sme vyslali družstvá do volejbalového boja o pohár starostu Cigľu. Naším rešpektovaným kapitánom a koučom bol Jožko Dámer.

Október

24. októbra sme sa vybrali na zájazd — videli a zažili sme jesenné trhy v Nowom Targu v Poľsku, cestou domov krásny artikulárny kostolík v Leštínach pri Vyšnom Kubíne na Orave s nezabudnuteľnou tetou sprievodkyňou a na ceste domov sme sa občerstvili v Krajinke pri Ružomberku. Radi spomíname na krásny jesenný deň v spoločnosti príjemných ľudí.

Umenie lietat' so šarkanmi a fantáziu pri tvorbe kreácií z prírodnín v prírode - landart — sme nemohli prejavit' pre nepriaznivé počasie. Hádám tento rok nám to vyjde.

December

Ľubka Krausková tak ako každý rok registrovala naše združenie ako prijímateľa 2 % (3 %) príspevku z dane z príjmu fyzických a právnických osôb. Obci Cigľ sme predložili vyúčtovanie finančné-

ho príspevku z rozpočtu obce pre činnosť nášho OZ. Vďaka vašim prostriedkom môžeme vymýšľať a realizovať rôzne aktivity, ktorými naplníme poslanie občianskeho združenia Vrchvoda — zvyšovanie kvality života občanov Cigľu.

Srdečná vďaka všetkým, ktorí nás takto materiálne, ale predovšetkým aj morálne podporíte!!!

Február

Už tradične je február spojený s **Fašiangami** a pochovávaním basy. Tiež už tradične naši členovia nechýbajú ani v sprievode ani v programe tohto vydareného podujatia, ktorého hlavným organizátorom je Únia žien v Cigľi s vynikajúcim zastrešením Lacka Mikuša.

Pre mnohých z nás bol pohreb Basy Rózy v podaní Cigľského viac než naivného divadla nezabudnuteľným zážitkom.

Vo februári sme vypracovali a podali projekt Raiffeisen Bank — e, pobočka Prievidza, ktorá ním chcela podporiť regionálne projekty v oblasti zlepšenia životného prostredia. Hlavná hrdinka tohto príbehu bola lipa pri kostole sv. Matúša v Cigľi,

Marec

Podporu od Raiffeisen banky pre našu lipu sme vďaka najväčšiemu počtu hlasov ZÍSKALI a realizácia projektu mohla začať. Viac o lipe a našich aktivitách si môžete prečítať na strane 7.

Apríl

Podľa nášho plánu práce na rok 2016 sme pripravili pre seniorov seminár - Počítačová gramotnosť. Konal sa vo štvrtok 7. apríla od 15:00 v počítačovej učebni Základnej školy s MŠ v Cigľi.

Na počítačovom seminári v našej škole sme sa venovali zvýšeniu zručností pri práci s počítačom a notebookom. Venovali sme sa základnej práci s myšou, klávesnicou, prehliadačom internetu. OZ Vrchvoda poskytlo účastníkom a lektorom kurzu občerstvenie, a drobné kancelárske pomôcky...

V piatok 29. apríla 2016 zorganizovalo občianske združenie Vrchvoda (aj v spolupráci s Úniou žien v Cigli) **besedu a prednášku s miestnou liečiteľkou Agátou Sedliačkovou**. V priestoroch knižnice sa zišlo takmer 50 vďačných poslucháčov - záujemcov o rady od pani Agáty, ktorá pomohla už asi stotisíc ľuďom! Dozvedeli sme sa, že dôležitý je komplexný prístup k liečeniu ľudských neduhov, veľmi významný je pozitívny a pokorný životný postoj, "najmä sa, tristo duší!!!! netreba prdúškavieť s nenávisťníkmi (maximálne do večera), treba odpúšťať a milovať blížnych". Takmer neuveriteľné (ale vraj účinné) sa zdajú byť rady o používaní svätených vôd, bylínok vo víne, obrazov so svätými, o vyvetraných zrkadlách pod posteľou, liečení na diaľku, vyžarovaní a pohlčovaní žiarenia... Účastníci si mohli za dve eurá kúpiť knihu so súhrnom odporúčaní. Pozdravujeme členov občianskeho združenia S úsmevom, aj ďalší čo prišli z Prievidze, okolia, Novej Bane... Pani Agáta je múdra, vtipná, skúsená liečiteľka a my jej za všetko ďakujeme.

Máj

7. mája sme prispeli k zveľadeniu cigel'skej hory a spravili sme **brigádu** v spolupráci s cigel'ským urbáriátom—pod žltými balónmi s logom Solárnych dní sme vyžíňali stromčeky, opravili studničku pri ceste na Križkovce, varili guláš ... V hore nám bolo dobre, aj hore bolo s nami dobre.

V sobotu 21. mája sa nám vydaril **zájazd, tentoraz za divadlom** do Martina. Videli sme výborný divadelný sitcom Národný cintorín, 1. časť. Predtým sme ešte absolvovali asi hodinovú prehliadku v skanzene na Jahodníkoch.

Kultúra prišla za nami do Cigľa — v Šenku spievala Janais — zorganizovala naša členka Zuzka Mikulová, my sme zabezpečili aj propagáciu podujatia.

Jún

Realizovali sme dôležitú aktivitu projektu Záchrana cigel'skej lipy — v sobotu 18. júna 2016 prišla firma z Bánoviec nad Bebravou **profesionálne ošetriť** a ozdraviť našu vzácnu, 500-ročnú lipu pri kostole v Cigli. Arborista Ing. Marcel Trnovský hovorí: "Čokoľvek so stromom robíme, vždy sa snažíme rešpektovať strom ako živý organizmus, v ktorom každú sekundu prebiehajú rovnako zložitá a úžasné procesy ako v celej prírode."

Na kultúrnom festivale Pohoda 7. júla 2016 v Trenčíne spustili hlasovanie za Strom roka 2016. Prihlásilo sa okolo 50 stromov, z nich odborná komisia vybrala dvanásť. Potešilo nás, ale ani veľmi neprekvapilo, že **medzi dvanástkou finalistov je aj naša Lipa veľkolistá pri kostole sv. Matúša na Ozanineje vršku v Cigli!!!** Spomedzi dvanástich je jedinou lipou veľkolistou, je najstaršia, najmohutnejšia a má pekný príbeh! O prihlášku do súťaže sa postaral Ivan K. Hlasovať sa dá až do konca septembra.

Júl

Prvý ročník GulášFestu v Cigli a prvé miesto pre naše vrchvod'acke družstvo — to bolo niečo bombastické!!! Ďakujeme Jojo, Quayum, Ivo, Ivko! Ďakujeme aj všetkým, ktorí nám na feste fandili a prispeli k tomuto úspechu!

Najväčším výsledkom 6. Cigel'skej kosey v sobotu 30. júla 2016 je skutočnosť, že **naša obec sa stala hlavným mestom Slovenskej republiky v kosení ručnou kosou**. Prišlo najviac koscov za celú históriu a nikde na Slovensku ich neprišlo viac. My sme boli pri tom a pomáhali sme pri organizovaní, hlavne spracovaní a vyhodnocovaní vý-

Vyžíname, vyžíname

Takmer štyridsať rôznych susedských komunít je bilancia obľúbenej súťaže Poštovej banky a regionálnych týždenníkov MY s názvom Dobří susedia. Cieľom súťaže Dobří susedia je spájať a podporovať spoločnosti ľudí zo všetkých kútov Slovenska.

Aj my sme Dobří susedia—zahlasovať za naše OZ (číslo 24) môžete zaslaním kupónu od **25. júla do 27. augusta 2016**. Víťaz získa 2000 eur na podporu svojich aktivít. Navyše každý týždeň počas hlasovania vyžrebujú jedného z vás hlasujúcich, ktorého odmenia sumou 50 €. Hlasovací kupón nájdete vo všetkých regionálnych týždenníkoch MY.

Ošetrovanie lípy pri kostole v Cigli

Beseda s pani Agátkou

Vianočný sen s partner-ským OZ S úsmevom na Kľáku

Plán práce OZ v období 9/2016 až 8/2017

Trvalé úlohy:

Aktualizovanie webovej stránky www.vrchvoda.sk, monitorovanie stavu a aktivity v prospech lepšieho životného prostredia v obci, monitorovanie dodržiavania podmienok, ktoré sú uvedené v predložených zámeroch firiem prevádzkujúcich okolité dva lomy, aktívna účasť na spoločenskom dianí v našej obci, monitorovanie možností na získanie finančných prostriedkov na zlepšenie ŽP v obci z fondov a nadácií, údržba a oprava zničených zariadení v Malej oáze.

September

- Účasť na volejbalovom turnaji.
- Šarkaniáda a landart – podľa počasia

Október

- Výlet (do Poľska alebo na Moravu alebo ?)

November

- Seminár pre seniorov: Počítačová gramotnosť

December

- Vianočné posedenie s besedou – „Zvyky a tradície v našej obci“
- Registrácia OZ z dôvodu možnosti poberať príspevky vo forme 2% dane z príjmu fyz. a práv. osôb.

Január

- Vyhodnotenie súťaže: „Nová pohľadnica obce“

Február

- Seminár pre seniorov: „Počítačová gramotnosť“
- Účasť na fašiangovom sprievode

Marec

- Plánovanie jarých aktivít a projektov—bunkre, rozhľadňa, preliezky
- Divadelné predstavenie podľa ponuky

Apríl

- Deň zeme a Deň vody: brigáda v spolupráci s urbárom
- Výlet – Slovenské hrady a zámky (Beckov, Čachtice, Čachtické podzemie, ...) v spolupráci s OZ S úsmevom

Máj

- Úprava okolia Zelenej oázy, ošetrovanie a okopanie vysadených stromčekov, inštalovanie preliezok a hojdačiek pre deti.

Jún

- Úprava okolia Zelenej oázy

Júl

- Cigelská kosa – Pomoc ObÚ Cigiel pri organizačnom zabezpečení podujatia.

August

- Valné zhromaždenie členov OZ.
- Príprava plánu práce na rok 2017/ 2018.

VZ 2015—“pod povrchom“

Takže po roku sme sa opäť stretli. Mne sa tentokrát nepodarilo zohnať odvoz, ponáhľali sme sa, lebo sme sa neskoro vybrali na cestu, slnko neuveriteľne pražilo a ... Jednoducho, keď som s vyplazeným jazykom dorazila k altánku, mala som „zdravú“ bordovú farbu. Ešte šťastie, že okrem vína bola k dispozícii aj voda. Aj keď sme prišli neskoro, ani zďaleka sme neboli poslední (mohla som v klude počkať na manžela a dať sa pekne-krásne doviezť). Nabudúce budem múdrejšia a nebudem sa stresovať.

Cca o 14:30, keď sa zaevidoval potrebný počet účastníkov, Evka chytila megafón v snahe upútať našu pozornosť. Ale osud zariadil to, že namiesto zosilnenia hlasu, hlas sa strácal. Napriek niekoľkým pokusom napraviť tento stav (postláčala pre istotu všetky gombíky), pomohlo až to, že Janči megafón Evke odobral. Potom ju už bolo počuť.

So záujmom sme si vypočuli stručné zhrnutie toho, čo sme minulý rok urobili a zažili. Potom však Janči urobil jednu závažnú chybu. Oznámil, že guláš je hotový a kto chce, môže sa obslúžiť. Toto sa však nemalo stať, pretože správa o hospodárení sa strácala medzi komentármi o kvalite podávanej stravy. O tom, že napriek jedeniu aj počúvame, sa Ľubka presvedčila jednoduchou testovacou otázkou. Vyzvala prítomných na tipovanie, koľko sme vyzbierali na 2% dani. Na otázku mohol odpovedať ktokoľvek, okrem členov dozornej rady. Ale odpovede sa dočkala a dokonca aj veľmi presnej. Vidieť, že z roka na rok nám verí a prispieva čoraz viac sympatizantov.

Živá diskusia pokračovala aj počas plánu činnosti na budúci rok a skončila až oficiálnym začatím diskusie. Vietor z plachiet zobral Janči politickým úvodom o prvotnom dôvode našej existencie. Toto prinútilo všetkých naozaj sa zamyslieť nad tým, prečo Vrchvoda vlastne vznikla a čo je jej úlohou. Takže do plánu úloh pribudli nové úlohy, najmä pre Maťa (niečo nafilmovať) a pre predsedu - preveriť možnosť návštevy Trstína.

Keďže sme mali výročie pôsobnosti, jedným z bodov valného zhromaždenia bolo aj hlasovanie o výbore OZ a dozornej rade. Nuž a pretože sa nenašiel nik, kto by chcel niekoho vymeniť, bolo odhlasované pôvodné zloženie orgánov. Po ukončení neoficiálnej/oficiálnej časti sme dojedli aj guláš aj „fazuláš“, vypili víno, pojedli všetky zákusky a koláče, čo priniesli starostlivé gazdinky.

Tí, čo mali plavky a boli dosť odvážni, poskákali do vody (a predviedli nielen kraul, ale aj delfína), tí menej odvážni posadali do člna a plavili sa a tí ostatní im mávali z brehu a fotili si ich do albumov. Mládež sa okolo šiestej odobrala trénovať volejbal, pretože účasť na turnaji je jednou z úloh (tak sa bolo treba pripraviť).

Nuž a my ostatní sme sa okolo siedmej tiež začali baliť. Na korbu auta sme nabalil takmer 5 vriec odpadu (nebol to síce náš odpad, ale urodilo sa).

Nuž, valné zhromaždenie máme za sebou, čaká nás ďalší rok práce a v auguste sa opäť stretneme na VZ.

(vk)

Stáročná lipa pri kostole v Cigli je pre nás Stromom roka, ba tisícročia!

Občianske združenie VRCHVODA v Cigli túto lipu nominovalo na titul Strom roka Slovenskej republiky s nasledovným motivačným textom:

Na jednom z kopcov v intraviláne obce Cigel', na Ozanineje vršku, priamo pri kostole sv. Matúša v Cigli rastie stáročná **lipa veľkolistá**. Má výšku asi 25 – 30 metrov, obvod kmeňa vo výške 130 cm nad zemou je viac ako 7 metrov, má aspoň 500 rokov.

Tento strom je najstarším v širokom okolí, vlastne je najstaršou pamiatkou na území našej obce. Je starší ako všetky budovy v obci, starší aj ako kostol. Vekom sa lipe vyrovná azda len neďaleký, takmer 700-ročný gotický hrad, Sivý Kameň, na území ktorého (kedysi v 14. storočí) vznikla naša obec.

Kopček s kostolom a lipou sa volá Ozanineje - veľmi dávno mal asi niekto v Ozanineje dvore za manželku nejakú Ozanu. Lipa bola mladá v časoch tureckých vojen - pred 500 rokmi. Tieto pre Cigel' isto kruté časy sa v pamäti ľudu zachovali povestami, názvami miestnych lokalít – Šabl'ovo, Turecká cesta, Chorvatice, Zátiny... Niekedy v tom období na kopčeku pri našej lipe postavili drevený kostol. Lipa dodnes stojí, ale z dreveného cigel'ského kostola sa zachovali už len niektoré časti oltára, datované letopočtom 1611...

V roku 1762 postavili na mieste dreveného kostola nový murovaný, v roku 1834 ho reštaurovali, v roku 1947 pristavili kamennú vežu. Lipa pri kostole rástla, mohutnela, po mnohých desaťročí až storočí (obrázok v prílohe) sa pod ňou odohrávali všetky významné životné udalosti obyvateľov Cigľe - krsty, prvé sväté prijímanie, birmovka, svadby, pohreby. Pre mnohých Cigelčanov je tento strom akoby členom rodiny.

Lipa je zaujímavá aj tým, že po stovkách rokov sa z jej vnútra stala bütľavina. Bütľavina niekedy po prvej svetovej vojne vyhorela, potom akoby ožila a z jej koreňa presne v strede vyrástla v bütľavine nová lipka. Tomuto „dieťaťu“ starej lipy odhadujeme 100 rokov. Najstarší žijúci občania spomínajú, že než tu vyrástla lipka, do bütľaviny sa dokázali pri hrách okolo kostola poskrývať aj 10 chlapci. Pre výnimočnosť pohľadu najmä spredu pred kostolom, sme jej dali meno „Matka s dieťaťom v náručí“. Miestny umelec namaľoval aj obraz s motívom kostola a matky lipy s dcérou.

Lipa pri kostole v Cigli je najmohutnejším a najstarším stromom v Cigli a okolí. Má mimoriadnu historickú a kultúrnu hodnotu, je významná aj z estetického, výchovného, spoločenského a botanického hľadiska.

Naša lipa bola spomínaná v relácii rádia Regina - nahrávku nájdete na <http://vrchvoda.sk/data/lipa2016.mp3> , aj televíznej reportáži RTV Prievidza. (ik)

Brigádička

Tak, ako aj po minulé roky, aj teraz sa 7.5.2016 o 8:30 na hornej autobusovej zastávke stretla skupina nadšencov a priaznivcov prírody. Dôvod bol jasný: Urbariát Cigeľ spolu s Vrchvodou organizovali brigádu.

Na niekoľko pokusov sme sa pousádzali do áut a mohlo sa vyraziť. Cestou tých na korbe už toľko nenatriasalo, bolo cítiť, že cesty sú v lepšom stave ako vlani. S vetrom vo vlasoch sme dorazili až k urbárskej chate. Iba Katka s Maťkom prišli peši. Pod kopcom im totiž auto povedalo dosť – buď vyložíte kotel alebo vystúpte, inak končím. A keďže nechceli mať na svedomí hladných brigádnikov, radšej vystúpili oni.

Po úvodnom príhovore predsedu urbariátu prišiel na rad prípitok a po ňom fotografia ešte stále dobre naladených účastníkov zájazdu. Potom však rozdali rukavice, kosáky a bolo po zábave. Po rebríku sme sa preštrikovali do ohrady so sadenicami. Veru bolo poznať, že sa sem zver nedostane. Všetko bolo zarastené až hrôza. Príkaz bol jasný – všetko okrem stromčekov, mladých čerešní a dubov musí ísť preč. Príkaz bol síce jasný, ale keďže nerozoznám mladý buk od jelše ani duba, pre istotu som to tam nechávala všetko. Ale s malinčím a žihľavou som bojovala statočne.

Keď nám po dvoch hodinách Julkom s Tibkom doviezli koláče, vodu a aj niečo, čo sa tou vodou zapíjalo, veru sme sa nenechali núkať. Posmelení a potúžení sme sa znova zarovníli do buriny hľadať tie stromčeky. Práca nám išla celkom dobre od ruky. Slniečko krásne

svietilo, aj by sa dalo opaľovať, ale žihľava nedovolila vyzliecť košeľe. Preto si podaktorí vybrali miesto na pravej strane rojnice, ktoré bolo v tieni. Keď sme sa pred obedom vracali po už očistenej časti, bola radosť pozeráť na tie sadenice. Keďže väčšina z nás nepracuje manuálne, celkom dobre nám padlo trochu vypnúť, zohnúť sa a urobiť čo treba (na tretí deň som to však v krížoch cítila).

Kým sme my (Katka, ja, Evka, Ivko, Zuzka, Tonko, Dada, Qayum a Janči) vyžíňali okolo stromčekov, Julko s Tibkom opravili strážky cez cestu, aby voda išla cez ne a nie dolu cestou a „vyrobili“ aj jednu novú studničku. Tak sme si mohli umyť ruky pod tečúcou vodou! Ľubka s Martinkou vyčistili studničku nad lúkou a najmä pomáhali Jožkovi s varením guláša. A že pomáhali dobre a aj kuchár svojej robote rozumel, všetci sme si na guláši pochutnali. Ešte nám ostalo aj na domov. Po vynikajúcom obede sme si posadali, niektorí aj políhali a oddychovali. Katka si ľahla obďaleč a vyzliekla nielen košeľu ale aj tričko. My ostatní sme ostali bližšie pri ohni. Ale tak, ako slnko putovalo po oblohe, tak sme sa aj my presúvali stále za ním, až sme sa pripojili ku Katke. Tém na rozhovory bolo dosť, u žien rezonovala najviac svadobná a chlapi riešili hokej.

Nakoniec sme upratali, zahladili všetky stopy po akcii, urobili záverečnú fotografiu a dali sa odviezť domov. Nálada bola vynikajúca, počasie ideálne, akcia vydarená. Už teraz sa tešíme, že si to o rok opäť zopakujeme.

(vk)

Vrchvoda z Cigľa: Životné prostredie si musíme chrániť

(napísali o nás—nasaprievidza.sme.sk, *petitpress*, autor Marián Kucman, Ivan Kadlečík)

CIGEL'. Od roku 2008 pôsobí v Cigli občianske združenie Vrchvoda. Hlavným cieľom jeho členov je starostlivosť o kvalitu života a životného prostredia v Cigli a na hornej Nitre. Členovia občianskeho združenia sa zapájajú do rôznych aktivít, mnohé sami organizujú.

„Teší nás každý úspech našej milej dedinky, susedov, obyvateľov, dobrovoľníkov, združení. Sami sa staráme o dobré meno Cigľu a hornej Nitry, popularizujeme zaujímavé osudy ľudí a vzácnosti, napríklad tradície, ktoré máme. Naším poslaním je všeobecný trvalo udržateľný rozvoj obce, zvyšovanie kvality života obyvateľov, spolupráca na rôznych úrovniach,“ predstavil združenie Vrchvoda jeho člen Ivan Kadlečík.

Aktivisti z Cigľu organizujú rôzne ekologické projekty, dobrovoľnícke brigády, sadia stromčeky, pripravujú výlety, besedy, školenia, koncerty, súťaže, fašiangové a ďalšie tradície v Cigli. Popularizujú región, podporujú služby a cestovný ruch, publikujú na internete v médiách, vydávajú časopis. Podieľajú sa na kultúrnom, spoločenskom, športovom a ekologickom živote v obci.

„Vyjadrujeme silný odpor proti niektorým aktivitám andezitových ťažobných a dopravných spoločností. Nesúhlasíme s devastáciou prírody, krajiny, majetku a kvality života obyvateľov dediny. Životné prostredie si treba chrániť ako seba samých,“ zdôrazňuje Kadlečík.

„Ďakujeme všetkým, ktorí nás podporujú. Pripojiť sa k nám môžu noví členovia, dobrí susedia z celej hornej Nitry,“ vyzval Kadlečík.

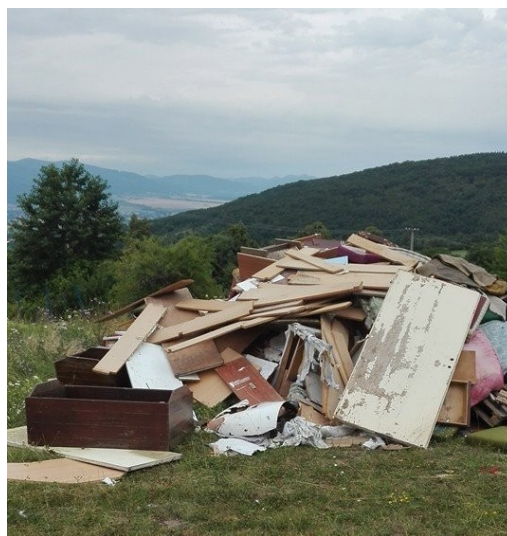
Čítajte viac: <http://nasaprievidza.sme.sk/c/20233809/vrchvoda-z-cigla-zivotne-prostredie-si-musime-chranit.html#ixzz4IAh7G7xr>

Staré haraburdy uprostřed lúky?

Dôležitým rozmerom činnosti nášho občianskeho združenia je ochrana prírody, krajiny, životného prostredia a podpora účasti verejnosti pri monitorovaní a posudzovaní vplyvov ľudskej činnosti na životné prostredie.

V minulých týždňoch sme sa my, občania Cigla, ale aj turisti a ďalší návštevníci našej obce mohli pri prechádzke smerom k vodnej nádrži „kochať“ pohľadom na skládku vyhodených starých sedačiek a všelijakých iných harabúrd. To našu obec veru nestavia do dobrého svetla a takéto zbavenie sa odpadu v 21. storočí je prinajmenšom zarážajúce. Na túto čiernu skládku sme upozornili Obecný úrad v Cigli a fotografie sme uverejnili aj na našej facebookovej stránke.

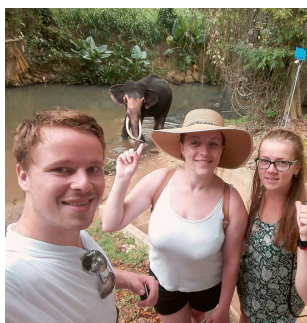

HLASUJTE

za Strom roka 2016

do 30.9.2016

a podporte jeho ošetrovanie.

Slonica netrepeživo čakala v potoku

Miestne ovocné trhy

Lotosové kvety a veriaci v chráme Budhovho zubu

Ochutnávka čajových lístkov uprostred plantáže

Krajina skutočných ľudí a čaju

Srí Lanka. Krajina, ktorá je pre mnohých synonymom chudoby. V tomto presvedčení som donedávna žil aj ja. Srí Lanka je krajina, ktorá už na prvý pohľad kombinuje krásnu žltú farbu z pieskových pláží s vysoko-horskými zelenými čajovými plantážami. Krajina, ktorá je viac bohatá než sa zdá...

Po opustení letiskovej haly ma okamžite upútala zelená farba trávy, paliem a okolia. Zelená, ktorá je iná, než na akú sme zvyknutí. Okamžite je cítiť stopercentnú vlhkosť vzduchu a vysokú teplotu. Hlavné mesto Colombo je zvláštnou kombináciou moderne sa rozvíjajúceho mesta, obrovských stavieb a typického domorodého života. Prejsť cez cestu po prechode pre chodcov je vcelku náročné. Dopravné predpisy tu nehrajú rolu, šoféri jazdia ako sa im chce (aspoň pre naše vnímanie). Platia dve pravidlá: kto je väčší, ten má prednosť - kto trúbi, ten ide. Napriek tomuto zdanlivému chaosu a ignorácii dopravných značiek a semaforov sme ani raz nevideli dopravnú nehodu. Od začiatku sme doslova na každom kroku stretávali domácich taxikárov, ktorí rozvážajú ľudí v tzv. tuk-tukoch. Ide o motorovú trojkolku, ktorá predstavuje veľmi lacný a rýchly spôsob prepravy.

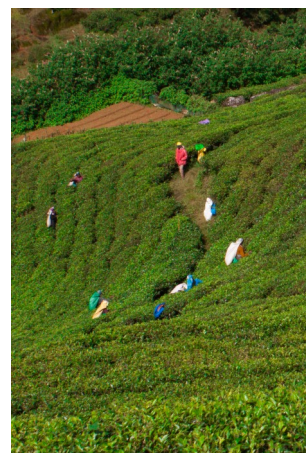
Rovnako je všade vidieť trhových predajcov miestneho ovocia a rýb. Zamierili sme do stredozemia. Cestovanie železnicou je tu v porovnaní s našou krajinou veľmi lacné. Nikdy sme za lístok nezaplatili v prepočte viac ako jedno euro. Avšak aj kvalita zodpovedá cene. Železnicu tu v štyridsiatych rokoch postavili Angličania a odvtedy nebola opravovaná. V dedinke Pinnawala sa nám naskytla možnosť okúpať sa v potoku so slonom. Bosí, po kolená vo vode, sme stáli v miestnom potoku a s pomocou kokosových škrabiek sme vymývali piesok z kože 33 ročnej slonice. Tá nám našu činnosť opätovala typickou sloniou sprchou. Z Pinnawaly sme si odskočili do mestečka Kegale, ktoré je typickým domorodým mestečkom. Miestni boli neustále prekvapení, že vidia bielych ľudí. Turisti sem totiž nechodia. Ich prekvapenie bolo však sprevádzané nesmiernou pohostinnosťou a boli schopní pre nás urobiť čokoľvek. Z Kegale sme zamierili do mesta Kandy, ktoré je centrom miestneho budhistického života. Zamierili sme preto k svetoznámemu chrámu Budhovho zubu. Toto miesto je charakteristické nesmiernym pokojom (koniec koncov, ako Srílančania samotní) a typickou domorodou architektúrou. Do chrámu sme mohli vkročiť jedine bosí - úplne bosí. Budhisti si svoje náboženstvo veľmi ctia a sú skutočne presvedčení o svojej viere. Žijú príkladné životy, vždy pomôžu, neklamú a nepoznajú okrádanie. Mnohí z nich neverili a krútili hlavami, keď sme popisovali situáciu na Slovensku a skúsenosti s okrádaním ľudí. Do chrámu nosili obety v podobe nádherných pestrofarebných a voňavých lotosových kvetov, ktoré prevoňali celý chrám. Nádvorie a parky sú pre našich zvláštne a pripomínajú naozaj divočinu. Po stromoch a domoch skáču opice, po zemi sa majestátne prechádzajú obrovské varany. Tržnice na uliciach prekypujú rôznymi farbami čerstvého exotického ovocia a zeleniny, ktoré chutia neporovnateľne inak ako u nás. Len pre zaujímavosť, za kilo banánov sme platili v prepočte 13 centov!

Z Kandy vedie železnica do mesta Nuwara Eliya, tá je označovaná za najkrajšiu železničnú trasu na svete. Nám sa však nepodarilo stihnúť vlak, nakoľko za deň idú len 3, všetky ráno. Boli sme nútení využiť služby miestnych autobusárov, ktorí jazdia na starých anglických autobusoch - Tie majú pomalované tradičnými ornamentami a hrá v nich hlasná domáca hudba. Po klúkatej ceste pahorkatinou stredozemia nás šofér nešetril a všetkým nám už asi po pol hodine nebolo najlepšie. Zhodli sme sa so sáčkami v rukách, že toto bola najhoršia cesta našich životov. Okolie mesta Nuwara Eliya (v preklade Malé Anglicko) očarí nádhernou zeleňou čajových plantáží a hmlou. Tu nás hneď ráno odchytil miestny tuktukár, ktorý nám ponúkol svoje služby na celý deň, samozrejme, pre nás za zanedbateľnú sumu - no on za to týždeň uživí rodinu. Jeho ponuku sme prijali a získali sme toho najlepšieho sprievodcu. Ukázal nám a zažil s nami všetko, čo v tejto oblasti treba. V krásnej čerstvej zeleni čajov tu doslova kričia farebné tuniky čajozberačiek, ktoré musia na každý kilogram čaju nazbierať 5-7 kg čajových lístkov. V čajovej továrni Mackwoods sme mali možnosť vidieť celý proces výroby čaju spojený s ochutnávkou. No jednoducho najlepšie chutia surové čajové lístky. Po prehliadke továrne nás tuktukár vodil po najkrajších výhľadoch v tejto oblasti. Neobišli sme ani obrovský vodopád na hore Pidurutalagala, ktorá oddeľuje mesto Nuwara Eliya od dažďového pralesa. Nádherný výhľad z tohto miesta ukazuje krásu kaskádových polí, na ktorých sa ako na jedinom mieste na Srí Lanke vo veľkom pestuje európska zelenina. Naša cesta pokračovala do mestečka Ella, ktoré je pokojnou oázou pre plnohodnotný oddych a pre výlety do okolitých hôr. Z Elly sme sa len presúvali smerom na juh do Haputale a odtiaľ nás taxikár dopravil až do mesta Mirissa, ktoré je známe svojou komerčnou podstatou. Môj strach však okamžite opadol, nakoľko sme cestovali mimo sezóny. Všetky veľké hotely sú pozatvárané a cestovný ruch na minime. Ideálny čas ako si užiť miestne trhy a nasat' atmosféru domáceho obyvateľstva, ktoré neustále prekvapuje svojou dobrotou a ochotou. (Neviem, či by nás niekto na Slovensku u seba ubytoval o pol jednej ráno.) Mirissa nám ponúkla nádherné slnečné dni spojené s kúpaním v horúcom Indickom oceáne na prázdnych plážach zo zlatého piesku. Z Mirissi sme pokračovali v cestovaní po západnom pobreží. Nedokázal som odolať surfárskemu raju - mestečku Weligama, kde som si na vlastnej koži vyskúšal aké to je stáť na „doske“ a nechať sa unášať vlnami. Odtiaľto naše kroky smerovali do historickej pobrežnej pevnosti Galle. Tá svojou zeleňou a hradbami pripomína pobrežie Severného Írska. V Galle človek stretne budhistických mníchov, ale aj voľne žijúce varany. Z Galle naše kroky viedli cez Bentotu a Hikkaduwa až nazad do Colomba.

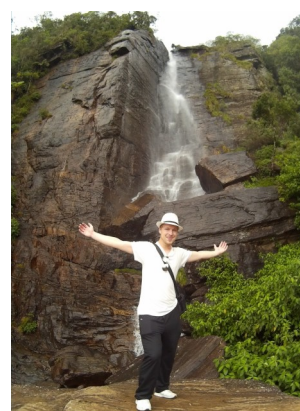
Srí Lanka človeku ukáže nádhernú krajinu, prírodu, skvelú - hoci veľmi pikantnú kuchyňu. Vyzdvihne dôležitosť ľudského bytia a ochotu pomôcť druhým. Vyjaví, že aj človek chudobný je tu viac bohatý, než tu u nás. Majú jeden druhého, dobré srdcia, zdravé zmýšľanie, sú spätí s prírodou. A to preto, lebo si uvedomujú jej dôležitosť pre existenciu človeka.

Máme sa čo učiť... Je to krajina bohatšia než ktorákoľvek iná...

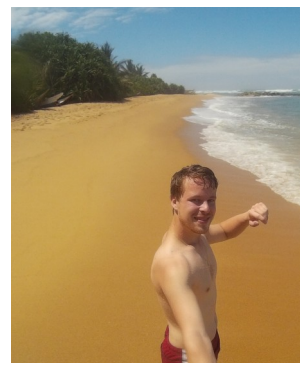
(MD)

Čajozberačky uprostred čajových plantáží

Vodopád Lover's Leap na hore Pidurutalagala

Vylúdené zlaté pláže v Mirisse

.Redakčná rada:
Eva Kadlečíková
Ivan Kadlečík
Dagmar Sharifiová

Prispievatelia:
Vierka Krausková
Martin Dámer

**VRCHVODA
OBČIANSKE ZDRUŽENIE
CIGEĽ**

email: vrchvoda@gmail.com

www.vrchvoda.sk

VRCHVODA

|: Ked' Vrchvoda guláš varí,
veru sa jej vždy podarí :|
|: Zo studničky vodičku,
soli len tak trošičku,
mäsa koľko hrdlo ráči,
zemiakov za mištičku :|

|: Do čoho sa my pustíme,
tak to vždy aj dokončíme :|
|: Opravíme studničku,
vyrobíme lavičku,
napokon aj kolo stromkov
pokosíme trávičku :|

|: Vrchvod'áci, to sú chlapi,
nestratia sa v žiadnej práci :|
|: S pílou či so sekerou,
nateraz aj s varechou
veru im to pekne svedčí
s tou novou zásterou :|

|: Nože príd'te, oprobujte
a náš guláš okoštujte :|
|: Hej Vrchvoda, Vrchvoda,
s ňou je vždycky pohoda
Vrchvod'áci dobre varia,
to nie je náhoda :|

autorka textu piesne: **Vierka Krausková**
premiéra pri príležitosti GulášFestu v podaní insitného
vrchvod'áckeho spevokolu 23.7.2016
spievame na motívy piesne Ej, dolina, dolina, na doline
sud vína